

ΘΕΑΤΡΟ

Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ μονόλογος του Γιάννη Ρίτσου «Το νεκρό σπίτι» (1959) παρουσιάστηκε από την Πειραματική Σκηνη της «Τέχνης» στο Θέατρο Τέχνης (Υπόγειο) σε σκηνοθεσία Νικηφόρου Παπανδρέου. Τον μονόλογο ερμήνευσε η Εφη Σταμούλη ενώ συμμετείχε στο ρόλο του βωβού ακροατή ο Δημήτρης Σακατζής.

Η θεατρικότητα του ποιητικού λόγου του Γιάννη Ρίτσου είναι εκθαμβωτική. Μέσα από την ευελιξία λέξεων υπέροχων, μοναδικών συνυφασμένων σε μια υπαινικτική μουσικότητα συλλαβών και στίχων, οι εικόνες αναδιπλώνονται εύσχημα, πυκνά και τεκμηριωμένα. Μια ακολούθια σκηνών που «εδραιώνουν μια μυστική φιλία» ανάμεσα στο θεατή και στον αφηγητή. Στο «Νεκρό σπίτι» ο

«Το Νεκρό Σπίτι»

ποιητικός ρεαλισμός σκιαγραφεί μια διαφάνεια λόγου ο οποίος επίμονα και σε βάθος στοχάζεται πάνω στην πορεία της ανθρώπινης ψυ-

χής και ύπαρξης στην παράλληλη ή κυκλική πορεία της με το χρόνο, την ιστορία και τον πολιτισμό.

Η δομή του συγκεκριμένου

Κριτική

από την **ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΡΑΠΑΝΑΚΗ**

μονολόγου αποτελείται από έναν πρόλογο, τον κυρίως μονόλογο και τον επίλογο. Ένας νέος άνδρας ενημερώνει το θεατή στον πρόλογο και στον επίλογο ενώ κατά τη διάρκεια του μονολόγου είναι ο βωβός ακροατής που αζουεί και βλέπει τον «ήρωα-αφηγητή» σε μια μετουσιωτική επικοινωνία με το κοινό. Στο «Νεκρό σπίτι» η γυναίκα-αφηγητής ταξιδεύει τον θεατή από μνήμης. Οι αναδρομές στο παρελθόν και στο παρόν υφαινόνται μέσα από τις ποιητικές λέξεις σε έναν καμβά εξιστόρησης αναμνήσεων, αναπολήσεων, διαπιστώσεων. Ένα παραλήρημα σκέψεων και αισθημάτων στις αποχρώσεις της ψυχής.

Η σκηνοθετική γραμμή ακολούθησε τη διαδρομή του ποιητικού λόγου και δημιουργήσε μια υπαινικτική ατμόσφαιρα δωματίου όπου μέσα από τα ερειπωμένα παράθυρα, ο χρόνος τρύπωνε επαναφέροντας περιστατικά των ανθρώπων που έζησαν εκεί. Το σκηνικό του δωματίου της Ιωάννας Μανωλεδάκη, με το στρογγυλό τραπέζι και τις γυάλινες κανάτες με

κρασί και νερό, ανάδιδε τη μυρωδιά καιρών περασμένων, εκεί όπου στα μπαλάνια με τα λευκά και μαύρα σχήματα οι ψυχές, νυχοπατώντας, ζωγράφιζαν την ιστορία της οικογένειάς. Στο βάθος της σκηνης, πίσω από ένα διάφανο παραπέτασμα - οθόνη, οι μουσικοί - Κώστας Βόμβολος και Φλώρος Φλωρίδης - ακολούθησαν και χρωμάτισαν τις επιτάσεις του λόγου μαζί με τη συνοδευτική υποβολή των φωτισμών του Στράτου Κουτρούκη.

Η Εφη Σταμούλη αφηγήτρια, ερμήνευσε το ρόλο της προοδίδοντας ρεαλιστικές διακυμάνσεις στη ροή των καταστάσεων.

Όμως η εκφορά του πολυσήμαντου ποιητικού λόγου χρειαζόταν περισσότερες παύσεις, περισσότερες δηλωτικές σιωπές, μικρότερη ταχύτητα στην αφήγηση, έτσι ώστε ο θεατής-δέκτης, έχοντας περισσότερο χρόνο, να αποτυπώσει τις σημασίες μέσα από τις εικόνες.

Η οπτική εικόνα της παράστασης ανέδειξε θετικά τις διαστάσεις του ποιητικού ρεαλισμού του Ρίτσου.